

Sekcja Antropologii Społecznej Polskiego Towarzystwa Socjologicznego (SAS PTS)
Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Warszawskiego (IEiAK UW)

zapraszają na spotkanie pt.

„Ucieczka do...”.

***O szczególnym motywie mobilności Europejczyków wynikającej z potrzeby
wydostania się z duszącej sytuacji życiowej***

13 grudnia 2022, godz. 17.00

IEiAK UW, Warszawa, ul. Żurawia 4, sala 108

Prelegentka: dr hab. **Katarzyna Waniek**, Instytut Socjologii, Uniwersytet Łódzki

Dyskusantka: dr hab. **Dorota Rancew-Sikora**, prof. UG, Instytut Socjologii, Uniwersytet Gdański

Prowadzenie: dr hab. Anna Horolets, prof. ucz., IEiAK UW

Spotkanie poświęcone jest książce Katarzyny Waniek *Ucieczka jako przyczyna mobilności Europejczyków. Socjolingwistycznie ugruntowana analiza procesów społecznych w relacjach autobiograficznych* (Uniwersytet Łódzki, 2020), wyróżnionej w **konkursie SAS PTS na „Badanie antropologiczne roku 2021”**.

Podczas spotkania skupimy się na często niedostrzeganym motywie emigracji związanym z procesem ucieczki, który przedstawia i analizuje ta książka. W trakcie kontrastowego i systematycznego porównania licznych, osadzonych w różnych kontekstach społeczno-historycznych relacji autobiograficznych, coraz bardziej oczywiste dla Autorki stawało się, że dla wielu osób podstawową przyczyną wyjazdu z kraju nie były szeroko rozumiane kwestie ekonomiczne czy chęć rozwoju, ale przede wszystkim potrzeba wydostania się z sytuacji, w której się znajdowali. Postrzegali ją jako pewną pułapkę wynikającą z poczucia wyobcowania, braku sensu, z niemożności autonomicznego wyrażania siebie i utraty kontroli nad własnym życiem w domu rodzinnym, środowisku życia czy kraju pochodzenia. Proces tak rozumianej ucieczki („do Europy”) osadzony jest w początkowych etapach procesu cierpienia i wiąże się z wprowadzeniem biograficznego (wewnętrznie motywowanego i intencjonalnego) planu działania, którego (często nie uświadomionym lecz nadrzędnym) celem jest chęć uwolnienia się od źródła drażniącego chaosu, paralizującego zniechęcenia czy nieznośnej presji.

Z uzasadnienia jury konkursu SAS PTS na „Badanie antropologiczne roku 2021”:

Monografia osadzona jest w socjologii interpretatywnej oraz socjologii biografistycznej Fritza Schützego, nawiązującej do logiki badawczej teorii ugruntowanej. Autorka w umiejętny i niezwykle interesujący sposób prezentuje w niej problematykę migracji [...]. Pokazuje złożoność życia migrantów, w którym kwestie społeczne i osobiste splatają się w sposób nierozłączny. Katarzyna Waniek wnosi tym samym cenny wkład do wiedzy nad tożsamością migrantów. Podstawą empiryczną pracy jest materiał wyłoniony z bardzo bogatego zbioru autobiograficznych wywiadów narracyjnych zgromadzonych w ramach projektu „Tożsamości Europejskie. Wykorzystanie metod badań biograficznych w rozwoju tożsamości europejskiej, realizowanego w latach 2008–2011”. Praca ta, na gruncie socjologii polskiej i światowej, jest wyjątkowa pod względem konsekwentnego zastosowania przyjętych założeń teoretyczno-metodologicznej do skrupulatnej analizy i interpretacji materiałów empirycznych.